

วารสาร นาคบุตรปริทรรศน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

NARBHUTPARITAT JOURNAL

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University

ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2566 Vol. 15 No. 1 January - April 2023

Received: June 30, 2022

Revised: April 26, 2023

Accepted: April 27, 2023

การส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามแนวพระพุทธศาสนา

The Efficiency Promotion of Personnel in Local Government,
Nakhon Si Thammarat Province Based on Buddhism

พระภมร ฐิริปณฺโญ*

กัณตณ หนุทองแก้ว

พระครูสิริธรรมาภิรัต

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author) E-mail: Morn_ning@hotmail.com

Phra Phamorn Phuripanyo*

Kantaphon Nuthongkaew

Phrakhrusiridhammapirat

Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University Srithammasokraj Campus

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน 2) เพื่อศึกษาหลักการในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน 3) เพื่อบูรณาการหลักการในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมาตามหลักพระพุทธศาสนา 4) เพื่อเสนอองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ “การส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมาตามแนวพระพุทธศาสนา” การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยรวบรวมข้อมูลทางเอกสาร สัมภาษณ์เชิงลึก และจัดเวทีเสวนากลุ่ม จากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 16 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน คือ ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต้องประกอบด้วยความสามารถ ความชำนาญ และสิ่งจูงใจให้ทำปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมาย โดยส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ มีทักษะในการทำงานดีขึ้น 2) หลักผลทำให้เกิดกระบวนการส่งเสริมให้มีพลังในการปฏิบัติงาน หลักอิทธิบาทส่งเสริมด้านจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่หลักสัปปริสธรรมทำให้เกิดกระบวนการแสวงหาความรู้ และหลักโยนิโสมนสิการทำให้เกิดกระบวนการคิดที่มีเหตุมีผล มีความคิดเป็นระบบ 3) การส่งเสริมด้านความรู้ บูรณาการเข้ากับหลักสัปปริสธรรม การส่งเสริมด้านการปฏิบัติงาน บูรณาการเข้ากับหลักผล การส่งเสริมด้านจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ บูรณาการเข้ากับหลักอิทธิบาท 4) รูปแบบการส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมาตามแนวพระพุทธศาสนา เรียกว่า POLICIES Model ซึ่งประกอบด้วย Planning (การวางแผน) Organizing (การจัดการ) Learning (การเรียนรู้) Information (การศึกษาข้อมูล) Conscience (การมีจิตสำนึก) Innovation (การสร้างนวัตกรรม) Evaluation (การประเมิน) Satisfaction (การสร้างคามพึงพอใจ)

คำสำคัญ: การส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากร; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น; พระพุทธศาสนา

Abstract

The objectives of this research were as follows: 1) to study the concepts and theories for promoting work efficiency; 2) to study the moral principles in promoting work efficiency; 3) to integrate the moral principles in promoting the performance of local administrative organization personnel in Nakhon Si Thammarat Province according to Buddhism 4) to propose new knowledge about “Promoting the Efficiency of Personnel of Local Government Organizations in Nakhon Si Thammarat Province according to Buddhism” This research was a qualitative research by collecting data from documents, in-depth interview and organize a group discussion forum from experts and experts, 16 figures/person. The research tools were interview forms and data analysis by descriptive method.

The findings were as follows 1) operational efficiency is the ability to perform tasks that lead to success in accordance with the set goals. The individual performance will have effective results. Must consist of competence, expertise, and incentives to work towards the goal, supported by the idea of self-improvement, to encourage people to have knowledge The ability to have better work skills. 2) The principle of physical education is the principle that creates the process of promoting strength in work performance. The principle of power is the principle that causes the process of promoting consciousness in the performance of duties. Sappurisdhamma is the

principle that causes the process of seeking knowledge. and the Yonisomanasikara method of thinking that leads to a thought process that is hierarchical, rational, and systematic. 3) Knowledge promotion is to develop oneself to have knowledge and understanding. integrated with the principles of Sappurisadhamma; integrated into the principles of physical education Promotion of consciousness in the performance of duties integrated with the principle of power 4) The model for promoting the efficiency of personnel of local government organizations in Nakhon Si Thammarat province according to Buddhism is called the POLICIES Model Planning, Organizing, Learning, Information, Conscience, Innovation, Evaluation, and Satisfaction

บทนำ

โดยองค์กรแต่ละองค์กรจะต้องแสวงหารูปแบบเพื่อในการบริหารจัดการกับทรัพยากรบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งนอกจากกระบวนการคัดเลือกบุคลากรในเบื้องต้นแล้ว กระบวนการสร้างพฤติกรรมของบุคลากรอันเป็นที่ต้องการขององค์กรก็มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง องค์กรควรมีการเสริมสร้างและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากร ด้วยการสร้างความพึงพอใจสูงสุดของบุคลากรในการอยู่ร่วมกัน ซึ่งก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับพฤติกรรมที่องค์กรพึงประสงค์ และทำให้บุคลากรเหล่านั้นสร้างสรรค์ขีดความสามารถเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ (Sriyong, 2020) ปัจจัยที่มีสำคัญอีกประการหนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีหน้าที่และภารกิจในการดำเนินการความสำคัญต่อการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน แต่ในปัจจุบันมีปัญหาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีสาเหตุมาจากหลายประการ เช่น ขาดความร่วมมือร่วมใจ ไม่ใส่ใจต่อคำสั่งของผู้บังคับบัญชา มีความขัดแย้งกันภายในองค์กร ส่งผลให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรโดยรวมลดลง คุณภาพงานก็ไม่ดี บุคลากรในองค์กรขาดขวัญกำลังใจเกิดความท้อแท้และขาดความกระตือรือร้นในหน้าที่การงานของตนเอง การจะพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร บุคลากรจะต้องมีความสามารถในการพัฒนาตนเองเสียก่อน คือ มีอุดมการณ์ในหน้าที่การงาน การมีเป้าหมายในชีวิตและหน้าที่การงาน ความสามารถในการวิเคราะห์ตนเอง ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ที่สำคัญต้องมีความเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถของตนเอง เมื่อบุคลากรมีองค์ประกอบดังกล่าวแล้วก็พร้อมทุ่มเทแรงกายแรงใจและสติปัญญาในการปฏิบัติงานนำความสำเร็จมาสู่องค์กร หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติมีความสามารถในการเอาชนะอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในงาน การทำงานด้วยใจรักจึงทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานและมีความสุขในงาน และยังมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำมาบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน คือหลักพละช่วยสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร หลักอิทธิบาทช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรมีจิตสำนึกในการ

ปฏิบัติหน้าที่หลักสัปปุริสธรรมช่วยสนับสนุนให้บุคลากรวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์องค์กรเป็นการสนับสนุนด้านความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร (Phra Brahmakunaphorn, 2021)

จากความเป็นมาและเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “การส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามแนวพระพุทธศาสนา” ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวถือเป็นหน่วยงานราชการที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้จะทำการศึกษาลักษณะที่สามารถส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร 3 มิติ คือ การส่งเสริมด้านความรู้ของบุคลากร การส่งเสริมด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร การส่งเสริมด้านจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร เพื่อให้เกิดกระบวนการและขั้นตอนในการส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน
2. เพื่อศึกษาหลักการในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน
3. เพื่อบูรณาการหลักการในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เพื่อเสนอองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ “การส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามแนวพระพุทธศาสนา”

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มุ่งศึกษาประเด็นที่เกี่ยวกับ “การส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามแนวพระพุทธศาสนา”

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และมีการดำเนินการจัดทำเสวนากลุ่ม (Focus group) เพื่อยืนยันข้อเท็จจริงให้ถูกต้อง แบบเจาะจง (Purpose Sampling) จำนวน 16 รูป/คน โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 4 รูป/คน นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 4 รูป/คน นักสังคมวิทยา จำนวน 4 รูป/คน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 4 คน

การสร้างเครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด ข้อคำถามเกี่ยวกับการบูรณาการหลักการในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรง (Validly) ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหาโดยพิจารณาความครบถ้วนความเหมาะสมและภาษาที่ใช้ในการถามค่าความเที่ยงตรงที่มีค่า $IOC = 0.80$

กระบวนการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้ นำข้อมูลที่ได้มารวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ และเรียบเรียงข้อมูลตามวัตถุประสงค์เพื่อเข้าสู่กระบวนการเสวนากลุ่ม รับฟังความคิดเห็นจากกลุ่ม ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า “Data Triangulation” ใช้ทฤษฎีที่ต่าง ๆ กัน มาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล และสหวิทยาการจากการเสวนากลุ่มเข้ามารวมอธิบายข้อค้นพบต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) วิเคราะห์เชิงทฤษฎี ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบข้อค้นพบ สังเคราะห์ และบูรณาการผลที่ได้รับจากการใช้กระบวนการเสวนากลุ่มตามวัตถุประสงค์การวิจัย นำเสนอองค์ความรู้รูปแบบของ (model) และนำเสนอโดยวิธีพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. แนวคิดและทฤษฎีการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน คือความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ทำให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการปฏิบัติงานจะมีผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องประกอบด้วยความสามารถ ความชำนาญ และสิ่งจูงใจให้ทำปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมาย ประสิทธิภาพนั้นสามารถพิจารณาได้จากคุณภาพปริมาณงาน เสร็จทันเวลา รวดเร็วถูกต้อง มีคุณภาพและมาตรฐาน และงบประมาณในการปฏิบัติงานทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงาน แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความรู้ ความสามารถมีทักษะในการทำงานดีขึ้นอันจะนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้เป็นไปตามที่เป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน และทฤษฎีสองปัจจัยเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานของบุคคลทำให้บุคคลมีความพอใจในการทำงานส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพ

2. หลักธรรมในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า การปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรยึดหลักผลซึ่งเป็นอุปการะธรรมที่ทำให้เกิดกระบวนการส่งเสริมในมีพลังในการทำงาน หลักอริยบททำให้เกิดกระบวนการส่งเสริมด้านจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ หลักสัปปุริสธรรมจะทำให้เกิดกระบวนการแสวงหาความรู้ และวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการเกิดกระบวนการคิดที่ลำดับ มีเหตุผล มีความคิดเป็นระบบ มีระบบการคิดที่ดี

3. จากการบูรณาการส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามแนวพระพุทธศาสนา แล้วทำให้เกิดองค์ความรู้ ดังนี้

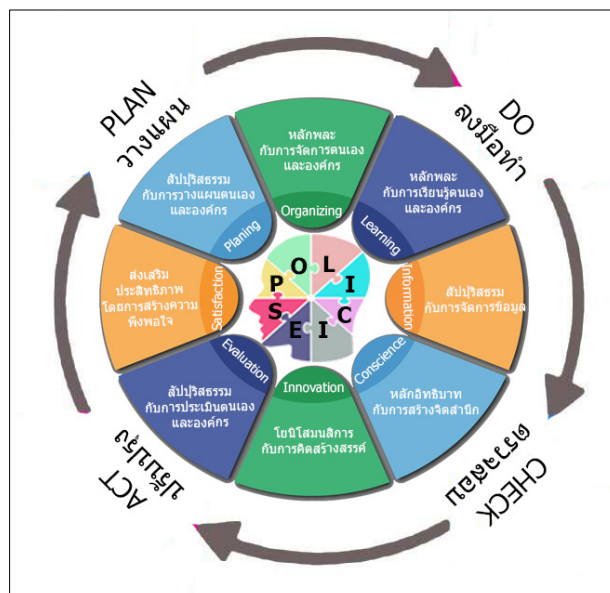
3.1 ทำให้เกิดกระบวนการส่งเสริมความรู้ของบุคลากรบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยอาศัยการผสมผสานของตัวบุคลากรเองและแรงสนับสนุนจากองค์กรโดยนำหลักสัปปุริสธรรมมาบูรณาการเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ หลักสัปปุริสธรรม จะทำให้เกิดการพัฒนาตนเองและเป็นประโยชน์กับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการใช้เป็นทางส่งเสริมการพัฒนาตัวบุคลากรและความมั่นคงขององค์กร เพราะจะต้องเป็นผู้รู้จักเหตุ วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ทันทีว่าเมื่อทำเหตุเช่นนี้แล้วผลผลลัพธ์จะเป็นเช่นใด เป็นผู้รู้จักตน รู้กำลังความสามารถของตนเอง สมรรถนะเครื่องมือเครื่องจักร เป็นผู้รู้จักประมาณ ในการแสวงหาเครื่องเลี้ยงชีวิต ในทางที่ชอบเป็นผู้รู้จักกาลเวลา เวลาใดควรทำอะไรในการประกอบกิจนั้น ๆ เป็นผู้รู้จักชุมชน และกิจที่จะต้องประพฤติต่อชุมชนนั้นปรับปรุงตนเองให้เหมาะกับกลุ่มชนนั้นในเชิงคุณภาพเน้นในเรื่องการปรับปรุงคุณภาพ ผู้รู้จักเลือกคบคนเข้าใจความแตกต่างของบุคคล เลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

3.2 ทำให้บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชเกิดกระบวนการส่งเสริมด้านการปฏิบัติของบุคลากรโดยอาศัยการผสมผสานของตัวบุคลากรเองและแรงสนับสนุนจากองค์กรโดยนำหลักผลมาบูรณาการ กล่าวคือ หลักผลจะทำให้เกิดกระบวนการแสวงหาความรู้ในการทำงานผ่านการอบรม สัมมนาตามที่องค์กรสนับสนุน เมื่อได้เรียนรู้วิธีการในภาคทฤษฎีแล้วก็ต้องลงมือปฏิบัติจริงจะได้ผล พลังความเพียรพยายาม ความมุ่งมั่น ตั้งมั่น จดจ่ออยู่ในสิ่งที่กำลังปฏิบัติ การปฏิบัติตนเหมาะสมตั้งในสุจริต และการสังเคราะห์ มีจิตอาสาเสียสละในการช่วยเหลือเกื้อกูล ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น

3.3 ทำให้บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชเกิดกระบวนการส่งเสริมด้านจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยการผสมผสานของตัวบุคลากรเองและแรงสนับสนุนจากองค์กรโดยนำหลักอิทธิบาทมาบูรณาการเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ กล่าวคือ หลักอิทธิบาท 4 จะให้เกิดกระบวนการในพัฒนาตนเองให้มีทักษะความรู้ความสามารถในงานโดยผ่านการสนับสนุนจากองค์กรในปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงใจในงาน ไม่ว่าจะเป็น เงินทอง ตำแหน่ง ความก้าวหน้าในอาชีพ ชื่อเสียง รวมถึงความปลอดภัยในชีวิต ทำให้บุคลากรมีความรักในงานที่ทำ ภูมิใจในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ พอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย มีความขยันในการทำงาน พยายามเต็มที่จะในการทำงานให้ลุล่วง มีความกระตือรือร้นเต็มตัวเสมอในการทำงาน กล่าวหาญทำงานที่ท้าทายจนสำเร็จ ใส่ใจในงานที่ตนรับผิดชอบ มีการสรุปงานทุกครั้งที่ได้ปฏิบัติงานเสร็จ ทำงานด้วยการพิจารณาอย่างรอบคอบ ใช้หลักเหตุผลที่ถูกต้องมากกว่าความรู้สึกส่วนตัวจะสามารถส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานได้ดียิ่งขึ้น

3.4 ทำให้บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชเกิดการพัฒนาตนเองโดยการฝึกอบรม เกิดกระบวนการคิดที่ลำดับ มีเหตุผล มีความคิดเป็นระบบ มีระบบการคิดที่อาศัยวิธีการที่สอดคล้องกับงานที่ทำเพื่อให้ได้คำตอบถูกต้องกับความเป็นจริงตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้ที่เป็นจริงตามสถานการณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นมาตรฐานสากลของงานในภาระหน้าที่ของขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฝึกฝนให้บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถปรับตัวให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านความต้องการของประชาชน กฎระเบียบข้อกฎหมาย รวมทั้งเทคโนโลยีที่จะมาสนับสนุนให้เกิดการทำงานในรูปแบบใหม่ที่จะสามารถทำให้งานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากขึ้น สร้างระบบการคิดที่เป็นไปตามขั้นตอน มีระเบียบวิธี เริ่มตั้งแต่การสร้างพลังความเชื่อ ความเห็น ความรู้ ความเข้าใจ มีการหยั่งรู้เหตุผล การรู้จักวินิจฉัยไตร่ตรอง ตรวจสอบ วิธีการคิดในเรื่องต่าง ๆ ต้องพลังของความคิดสร้างสรรค์ ทำไปอย่างมีสติ เพื่อพัฒนาการทำงาน ให้ได้ผลงานที่เกินกว่ามาตรฐานที่หน่วยงานกำหนด องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยรูปแบบการส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามแนวพระพุทธศาสนา เรียกว่า POLICIES Model ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ที่มา: Phra Phamorn Phuripanyo (2022, p.223)

P=Planning การวางแผน การกำหนดนโยบายต่าง ๆ กำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย บุคลากรต้องกำหนดเป้าหมายในการทำงาน มีการวางแผนเพื่อปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง วิเคราะห์ตนเองตาม

บทหน้าที่ของตน รู้กฎระเบียบขององค์กรวางแผนเพื่อศึกษารายละเอียดของงาน โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ หลักสัปปริสธรรม รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้ประมาณ รู้จักบริหารเวลา รู้จักชุมชนและรู้จักคน O = Organizing การจัดการ องค์กรมีหน้าที่ในการบริหารจัดการเพื่อให้บุคลากรนำนโยบายไปปฏิบัติ มีการแบ่งงานกันทำและกระจายอำนาจหน้าที่ จัดคนให้เหมาะสมกับงาน บุคลากรใช้ความรู้ ผึกฝนให้มองรอบด้าน ต้องรู้จักตนเอง รู้จักความเด่น หรือความด้อยของตนเองปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมกับงาน โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ หลักพละเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่ถึงพร้อม เป็นธรรมคำสอนที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ การงาน มีปัญญา ความเพียร ตั้งสุจริต พร้อมการสงเคราะห์ L = Learning การเรียนรู้ องค์กรต้องผลักดันสนับสนุนให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ บุคลากรต้องพัฒนาตนเองด้วยการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ มีความสามารถในการปรับตัว มีการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ รู้จักเคราะห์เองทั้งส่วนขององค์กรเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับ พัฒนาทักษะความรู้ความสามารถด้วยหลักพละ I = Information การศึกษาข้อมูล ผู้บริหารควรแนะนำหลักการทำงานให้บุคลากรได้รับข้อมูลความรู้แล้วนำไปลองปฏิบัติเป็นการกระตุ้นให้มีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา หรือส่งเสริมให้ไปเข้ารับการอบรม ดูงาน ต่อยอดความรู้เดิมที่บุคลากรมีอยู่ โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ หลักสัปปริสธรรมนี้ผู้รู้จักเหตุ วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ทันที เป็นผู้รู้จักตน รู้กำลังความสามารถของตนเอง สมรรถนะเครื่องมือเครื่องจักร รู้จักกาลเวลา เวลาใดควรทำอะไร เป็นผู้รู้จักชุมชน ประพฤติต่อชุมชนนั้นปรับปรุงตนเองให้เหมาะสม ผู้รู้จักเลือกคบคนเข้าใจความแตกต่างของบุคคล เลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงาน C= Conscience การสร้างจิตสำนึก ผู้บริหารควรแนะนำให้ความสำคัญกับบุคลากร ความสนับสนุนการทำงานทุกด้าน สร้างความมั่นใจมั่นคงในหน้าที่การงาน ปลุกฝังจิตสำนึกให้บุคลากรมีความผูกพันกับองค์กร บุคลากรต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มองโลกในแง่ดี เป็นการพัฒนาทางความคิดและทัศนคติในการทำงาน ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ คือ หลักอิทธิบาท รักในงานที่ทำ ภูมิใจในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ทดมความพยายามเต็มที่ในการทำงาน ให้ลุล่วง ใฝ่ใจในงานที่ตนรับผิดชอบ พิจารณางานอย่างรอบคอบ I = Innovation การสร้างนวัตกรรม บุคลากรต้องได้รับมอบหมายงานที่มีความท้าทายเป็นการเพิ่มทักษะและเป็นการเพิ่มประสบการณ์ในการทำงานทำให้บุคลากรเกิดความกล้าคิด กล้าตัดสินใจในงานยาก ๆ เป็นการฝึกให้เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ขององค์กร โดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางในการปฏิบัติวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ การคิดอย่างลึกซึ้ง ถูกวิธี มีขั้นตอนที่เป็นระเบียบเป็นเหตุเป็นผลก่อให้เกิดประโยชน์ E= Evaluation การประเมิน บุคลากรต้องได้รับการแต่งตั้ง หรือดำรงตำแหน่งตามหน้าที่ และได้รับคำตอบแทนอย่างเหมาะสมและยุติธรรม บุคลากรต้องพัฒนาตนเองด้วยการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะต่าง ๆ มีความสามารถในการปรับตัว มีการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องพร้อมรับการประเมิน S=Satisfaction การสร้างความพึงพอใจ เป็นปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน และพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามแนวพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญและนำเสนออภิปรายผลได้ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ทำให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งการปฏิบัติงานจะมีผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องประกอบด้วยความสามารถ ความชำนาญ และสิ่งจูงใจให้ทำปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมาย ประสิทธิภาพนั้นสามารถพิจารณาได้จากคุณภาพปริมาณงาน เสร็จทันเวลา รวดเร็วถูกต้อง มีคุณภาพและมาตรฐาน และงบประมาณในการปฏิบัติงานทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ

Phrakrupalad Sitthisak Titasakkho (2019, p. 52) ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน คือ การพัฒนาของบุคลากร ในด้านความสามารถในการปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปเกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมกับการประพฤติ วัฒนธรรมประเพณีระหว่างกลุ่มคน บุคคล และสังคมในองค์กร และสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างตรงตาม เป้าหมายองค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Seesutham (2017, pp. 198-205) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนนทบุรี ตามหลักพุทธบูรณาการ” ผลการวิจัย พบว่า แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพนั้นประกอบด้วย ต้องประหยัดต้นทุน ประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลา และมีคุณภาพ และ การพัฒนา ตนเอง เป็นการส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ ความสามารถมีทักษะในการทำงานดีขึ้นอันจะนำไปสู่การทำงานที่มี ประสิทธิภาพ

2. หลักธรรมในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า การปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรยึดหลักพระซึ่งเป็นอุปการะธรรมที่ทำให้เกิดกระบวนการส่งเสริมในมีพลังใน การทำงาน หลักอริยบททำให้เกิดกระบวนการในการส่งเสริมด้านจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ หลักสัปปริสธรรมจะทำให้ เกิดกระบวนการแสวงหาความรู้ และวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการเกิดกระบวนการคิดที่ลำดับ มีเหตุผล มีความคิดเป็น ระบบ มีระบบการคิดที่ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ Phra Dhammakosajarn (2021) ธรรมะสำหรับนักบริหารแบบ ธรรมาธิปไตยที่ใช้ทั้งพระเดชและพระคุณซึ่งทำให้ได้ทั้งน้ำใจคนและได้ผลงานยึดธรรมเป็นหลักในการบริหาร 1) รู้ตน หมายถึง รู้จักความเด่นหรือความด้อยของตนเองทั้งนี้ก็เพื่อทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถของตน 2) รู้คน หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับคนร่วมงานต้องรู้ว่าลูกน้องคนไหนมีความสามารถทางด้านใดมีจิตแบบไหนเพื่อจะได้ใช้ งานให้ถูกกับความสามารถ และนิสัยของแต่ละคน 3) รู้งาน หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบเพื่อเป็น ประโยชน์ต่อการวางแผนการบริหารคนการอำนวยความสะดวกและการติดตามประเมินผลงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ (Wichianpanya, 2019, p. 15) กล่าวว่า การบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่ประสบความสำเร็จ จะต้องมีการรอบแนว ทางการพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะ ทักษะที่เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ และนำไปสู่การปฏิบัติโดยต้อง มีกระบวนการสำคัญในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติ เพื่อสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการ แก้ไขปัญหาาร่วมกัน

3. การบูรณาการหลักธรรมในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนครศรีธรรมราชตามหลักพระพุทธศาสนา พบว่า การส่งเสริมด้านความรู้ คือ การพัฒนาตนเองให้มีความรู้ และมีความเข้าใจ ผ่านการสนับสนุนจากองค์กรบูรณาการเข้ากับหลักสัปปริสธรรมสามารถวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน ขององค์กรและตนเอง การส่งเสริมด้านการปฏิบัติงาน คือการมุ่งเน้นการให้บริการที่ดี โดยบูรณาการเข้ากับหลักพระมี ปัญญารอบรู้ในหน้าที่ของตนมีความเพียรในการเรียนรู้ ประกอบสุจริต มีจิตสงเคราะห์ การส่งเสริมด้านจิตสำนึก ในการปฏิบัติหน้าที่ การบริการที่ดีนั้นจะขึ้นอยู่กับตัวของบุคลากรมีจิตสำนึกในการให้บริการ โดยมีหลักอริยบทเป็น หลักธรรมในการสนับสนุนโดยมีความภาคภูมิใจ ความเพียร ความทุ่มเทและรอบคอบในงานที่ทำการอบรมเรียนรู้ จึงทำให้เกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nitchot (2018) ได้ศึกษาเรื่อง “รูปแบบการ พัฒนาสมรรถนะตามหลักพระ 4 ของบุคลากรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา” พบว่า ใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่ หลากหลาย โดยใช้สื่อประสมใช้เกมและกิจกรรม แบบค่อย เป็นค่อยไป แยกเฉพาะกลุ่มโดยให้เหมาะกับความรู้ ความสามารถ ให้มีวิธีคิดที่เป็นระบบ ระเบียบ มีขั้นตอน โดยใช้เหตุผล มีสติ สมาธิ ฝึกฝนให้มองรอบด้าน รู้จักตนเอง รู้จักคนที่เกี่ยวข้อง รอบรู้ในงานที่ทำ แม่นยำในกฎระเบียบ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ตลอดเวลา มีความคิดสร้างสรรค์ มีความ ฉลาดในการบริหารจัดการ มีความมุ่งมั่นขยัน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค สร้างสรรค์งานบริการที่ดีเหนือความ คาดหมายมีใจรักในการบริการ ให้บริการอย่างทุ่มเทเต็มกำลัง มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานสูง กระตือรือร้นในการ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละความสุขสบายส่วนตนอุทิศตน เพื่อผลประโยชน์ สาธารณะ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Phra Brahmakunaphorn (2019) กล่าวว่าพระ 4 คือ ธรรมที่ช่วยทำให้

ผู้นำปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกำลังของผู้นำที่จะนำพาหมู่คณะ องค์กร ผู้ใต้บังคับบัญชา บริวาร ไปสู่จุดหมายปลายทางได้สำเร็จ

4. รูปแบบการส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ตามแนวพระพุทธศาสนา เรียกว่า POLICIES Model ซึ่งประกอบด้วย Planning (การวางแผน) Organizing (การจัดการ) Learning (การเรียนรู้) Information (การศึกษาข้อมูล) Conscience (การมีจิตสำนึก) Innovation (การสร้างนวัตกรรม) Evaluation (การประเมิน) Satisfaction (การสร้างคามพึงพอใจ) เป็นปัจจัยที่สนับสนุนการปฏิบัติงานสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phongsrida. (2018) รูปแบบการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 1 ตามหลักพุทธธรรม พบว่า กระบวนการการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) องค์ประกอบการพัฒนา 2) ขั้นตอนการพัฒนา 3) หลักพุทธธรรม 4) โครงการและกิจกรรม ส่วนขั้นตอนในการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ มี 4 ขั้นตอนคือ 1) สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการ 2) กำหนดโครงการและกิจกรรม 3) การดำเนินการพัฒนา และ 4) การประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ และผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายขององค์กร
2. ควรส่งเสริมให้มีการนำความรู้จากที่บุคลากรได้รับการพัฒนามาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาการปฏิบัติงานจริงภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ความรู้ในการประชุม การสอนงานเพื่อนร่วมงาน
3. การส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ควรมีโครงการเข้าค่ายคุณธรรมเสริมสร้างความเข้าใจหลักธรรมในพระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น
4. ควรมีแผนงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรม หรือสัดส่วนที่ชัดเจนแน่นอน เพื่อการส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากร
5. ควรดำเนินการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการอย่างต่อเนื่อง เพราะจะทำให้บุคลากรท้องถิ่นมีศักยภาพ มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น
6. ควรจัดระบบการติดตามและประเมินผลที่มีคุณภาพ เพื่อให้บุคลากรในองค์กรเห็นความสำคัญของการการติดตามและประเมินผล แล้วนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำผลการวิจัยไปใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร แล้วนำผลการทดลองที่ได้ นำมาปรับปรุงเพื่อสร้างแนวทางในการส่งเสริมการทำงานของบุคลากร ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป
2. นำผลการวิจัยไปใช้กับโครงการที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรภาครัฐ วัด และชุมชน ซึ่งในปัจจุบันมีโครงการมากมายเกี่ยวกับการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรที่มีการประสานความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ วัด ชุมชน
3. เผยแพร่แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ตามแนวพระพุทธศาสนาทางสื่อสังคมออนไลน์ หรือทางสื่อสารมวลชน รวมทั้งการค้นหา “องค์กรต้นแบบ” เพื่อยกย่องและนำวิธีปฏิบัติขององค์กรต้นแบบเหล่านั้นนำมาเผยแพร่ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
2. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมประสิทธิภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

References

- Nitchot, P. (2018). *Personnel Competency Development according to Pala 4 of Local Administrative Organizations in Songkhla Province*. (Doctor of Philosophy). Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Graduate School, Public Administration. (in Thai)
- Phra Brahmakunaphorn. (2021). *life constitution*, Bangkok: Religious Printing House, National Buddhism Office. (in Thai)
- Phra Brahmakunaphorn. (2019). *How to think according to Buddhist principles*. Bangkok: Dharma Council and Lue Tham Institute. (in Thai)
- Phra Dhammakosajarn. (2021). *Buddhist method of administration*, Retrieved 2021, July 2, from <https://www.gotoknow.org/posts/442699>. (in Thai)
- Phrakrupalad Sitthisak Titasakkho. (2019). *An Application Process of Buddhist Psychological Principles for Enhancing Work Effectiveness of Bangkok Officers*. (Doctor of Philosophy). Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Graduate School, Buddhist Psychology. (in Thai)
- Phra Phamorn Phuripanyo. (2022). *The Efficiency Promotion of Personel in Local Government Nakhon Si Thammarat Province Based on Buddhism*. (Doctor of Philosophy). Mahamakut Buddhist University Srithammasokraj Campus, Social Sciences, Buddhistic Sociology. (in Thai)
- Phongsrida, S. (2018). *A Model of Potential for Wor k Performance Developmentof Internal Security Operation Command In 1st Area Based on Buddhaddhamma*. (Doctor of Philosophy). Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Graduate School, Buddhist Educational Administration. (in Thai)
- Seesutham, P. (2017). *The Development of the Performance Efficiency of Thai Police at the Police Station in Nonthaburi Province Based on The Buddhist Integration*. (Doctor of Philosophy). Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Graduate School, Buddhist Studies. (in Thai)
- Sriyong, M. (2020). *Industrial and organizational psychology*. (3rd.). Bangkok: Ramkhamhaeng University. (in Thai)
- Wichianpanya, P. (2019). *Fundamental knowledge management and application*. Bangkok: Thammakamon Printing. (in Thai)

ผู้เขียน

พระภมร ฐิริปณฺโณ (ช่อผูก)

นักศึกษาศาสนาปริยญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมมาโศกราช
128 หมู่ 6 ตำบลนาพรุ อำเภอบางบาล
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
E-mail: Morn_ning@hotmail.com

รองศาสตราจารย์ ดร.กัณตภณ หนูทองแก้ว

อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
128 หมู่ 6 ตำบลนาพรุ อำเภอยะพริง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
E-mail: kantaphon_27@hotmail.com

พระครูสิทธิธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช
128 หมู่ 6 ตำบลนาพรุ อำเภอยะพริง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
E-mail: phraborommatat@gmail.com

